

Kertomus Nakkilan Tattaran Puosin pronssikautisen hautaraunion tutkimisesta 18. 5. 53.

(Kertomukseen liittyy 1 kartta,
2 valokuvaa ja löydöt KM 13245:1-6).

Nakkilan pitäjän kiinteiden muinaisjännösten luettelossa v:lta 1952 mainitsee ylioppilas Unto Salo Nakkilan pitäjän Tattaran kylässä Puosin talon hiekkakuopan reunalla olevasta pronssikautisesta hautarauniosta seuraavaa: "23. Suuren hiekkakuopan reunalla on komea hiidenkiuas. Se on ylävällä, loivarinteisellä harjulla, jonka kylkeen hiekkakuoppa on kaivettu. Röykkiö on ollut pyöreä ja kumpumainen; melkoinen segmentti siitä on kuitenkin vierinyt kuoppaan. Sen keskelle on sitäpaitsi kaivettu kaksi syvää kuoppaa, ja kolmas matalampi luoteisosaan. Halkaisija 7 - 8 m, korkeus 1.1 m. Röykkiö on suuressa vaarassa tuhoutua, ja se olisi joko tutkittava tai rauhoitettava".

K.o. raunion tutkiminen joutui allekirjoittaneen osalle ja suoritin tehtävän 18. 5. 53.

Löytöpaikka sijaitsee n. 6.5 km linnuntietä Nakkilan kirkolta etelälounaaseen ja n. 13 km linnuntietä Kiukaisten kirkolta suunnilleen luoteeseen Nakkilan Tattaran kylässä Puosin talon maalla lähellä Suomen taloa ja miltei vastapäätä Suomisen mökkiä. Kuusiston tunnettu löytöpaikka on Puosin kuopalta vain n. 500 m kaakkoon. Puosin talosta

on löytöpaikalle vajaa 4.5 km lounaaseen (linnuntietä).

Tultuani paikalle totesin, että enempi kuin puolet hiidenkiukaasta oli sortunut alas kuoppaan ja että jäljellä olevasta osasta oli miltei kaikki kivet poistettu, niin että pohja oli vain enää jäljellä ja raunion reunaosa. Paikalla oli myös kaksi miestä, joiden urakkatyöksi oli annettu raivata kaikki kivet pois hiekkakuopan reunalta hiekanajon helpottamiseksi. Tämä hävitys johtui yksinomaan siitä, että Puosin isännälle ei oltu aikanaan ilmoitettu maallaan olevista hiidenkiukaista, jotenka hän ei ollut tietoinen siitä, että kysymyksessä olisi muinaisjäännös. Kiinteiden muinaisjäännösten luettelijain olisi syytä aina ilmoittaa kullekin maanomistajalle tämän mailta tavatuista muinaisjäännöksistä. Tehtäväkseni näissä olosuhteissa siis jäi hiidenkiukaan pohjan tarkastaminen ja reunakivien poistaminen.

Jäljellä olevasta reunaosasta paljastui kaunis kivi-kehä, joka oli tehty enimmältä osaltaan punaisista hiekkakivistä (vrt. liite 1). Irrallisia löydöksiä kertyi vain 6 luettelonumeroa (KM 13245:1-6): 4 polttamatonta luuta, yksi kvartsiesine ja 14 palaa metallikuonaa. Kuonanpalaset, yhtä ennen kaivausta löydettyä lukuunottamatta, löytyivät kaikki pieneltä alalta raunion ^{etelä}~~itä~~osasta isohkon maakiven ja kehän välisestä "solasta" (vrt. liite 1).

Helsingissä 27 päivänä lokakuuta v. 1953.

Ville Luho
Ville Luho

Kertomus

Nakkilan Tattaran Puovin pronssikautisen

hautausmaian tultuun vuodelta 18.5.53.

(Kertomukseen liittyi 1 kartta, 2 valokuvaa ja löydöt KM 13245:1-6)

Nakkilan pitäjän kirkonmuurien muinaisjäännösten luettelossa v:llä 1952 mainitsee yleispp. Unto Jalo Nakkilan pitäjän Tattaran kylässä Puovin talon hiikkakuopan reunalla olevasta pronssikautisesta hautausmaiesta seuraavaa: „23. Suureu hiikkakuopan reunalla on komea hidenkivas. Se on yläväkälä, loivarintaisella harjulla, jonka kylkeen hiikkakuoppa on kaivettu. Rökkiö on ollut pyöreä ja kumpumainen; (metallin segmentti siitä on kuitenkin vaurioitunut kuoppaan. Sen keskeltä on sitäpaitsi kaivettu kaksi pyöreää kuoppaa, ja kolmas matalampi luoteisosaan. Halkaisija 7-8 m, korkeus 1.1 m. Rökkiö on suuresta vaarasta tuhoutunut, ja se olisi joko tulttava tai rauhottava.”

K. O. puovin tultuun vuodelta 18.5.53.

Löytöpaikka sijaitsee n. 6.5 km linimenttiellä Nakkilan kirkolla etelälounaeseen ja n. 13 km linimenttiellä kirkonkylän kirkolla suunnilleen luoteeseen Nakkilan Tattaran kylässä Puovin talon maalla lähellä Suomin taloa ja miller vastapäätä Suominen mökkiä. Kuusikon tunnettu löytöpaikka on Puovin kuopalla vain n. 500 m kaakkoon. Puovin talolta on löytöpaikalle vajaa 4.5 km lounaeseen (linimenttiellä).

Tultuun paikalle toteutti, että enempi kuin puolet hidenkivasta oli sortunut alas kuoppaan ja että jägellä olevasta oasta oli miller kaikki kivet poistettu, niin että pohja

oli vain enää jätettä ja raunioin puuna osa. Paikalle oli
myös kaksi miestä, joiden urakka työt oli annettu saivata
kaikeksi laivat pois hiikka kungon puunnalla hiikkangon helpot-
tamiseksi. Tämä hävitys johtui yleensä siitä, että Procin
isännälle ei ollut aikanaan ilmoitettu maillaan olevista
hiidenkielusta, jotenka hän ei ollut tietoinen siitä, että kyy-
nessä olisi muinaisjäännös. Kuntien muinaisjäännös-
ten luettelajain oli syytä aina ilmoittaa kullekin puun-
omistajalle tämän mailla tavatuista muinaisjäännöksistä.
Tehdä väkensä näissä olosuhteissa niin jäi hiidenkielua
johtaan tarkastamisiin ja puunkivien poistamisiin.

Jätettä olevasta puuna osasta paljasti kaunis kivisekähä,
joka oli tehty suunnitelmalla osaltaan puunaiista hiikka kivistä
(vrt. liite 1). Irrallisia löydöksiä kertyi vain 6 keltelo-
numeroa (KM 13245:1-6): 4 polttamalonetta kulta, yksi kroatia-
sini ja 14 palaa metallikuonaa. Kuonanpalaut, yksi
ennen laivasta löydetyt kukaan olti mailla, löytyivät
kaikeksi pienellä alalla raunioin ^{teki} ilopuusta isokkoon maakerien
ja sekään väkensä „solasta“ (vrt. liite 1).

Helsingissä 27 p:nä lokakuuta v. 1953

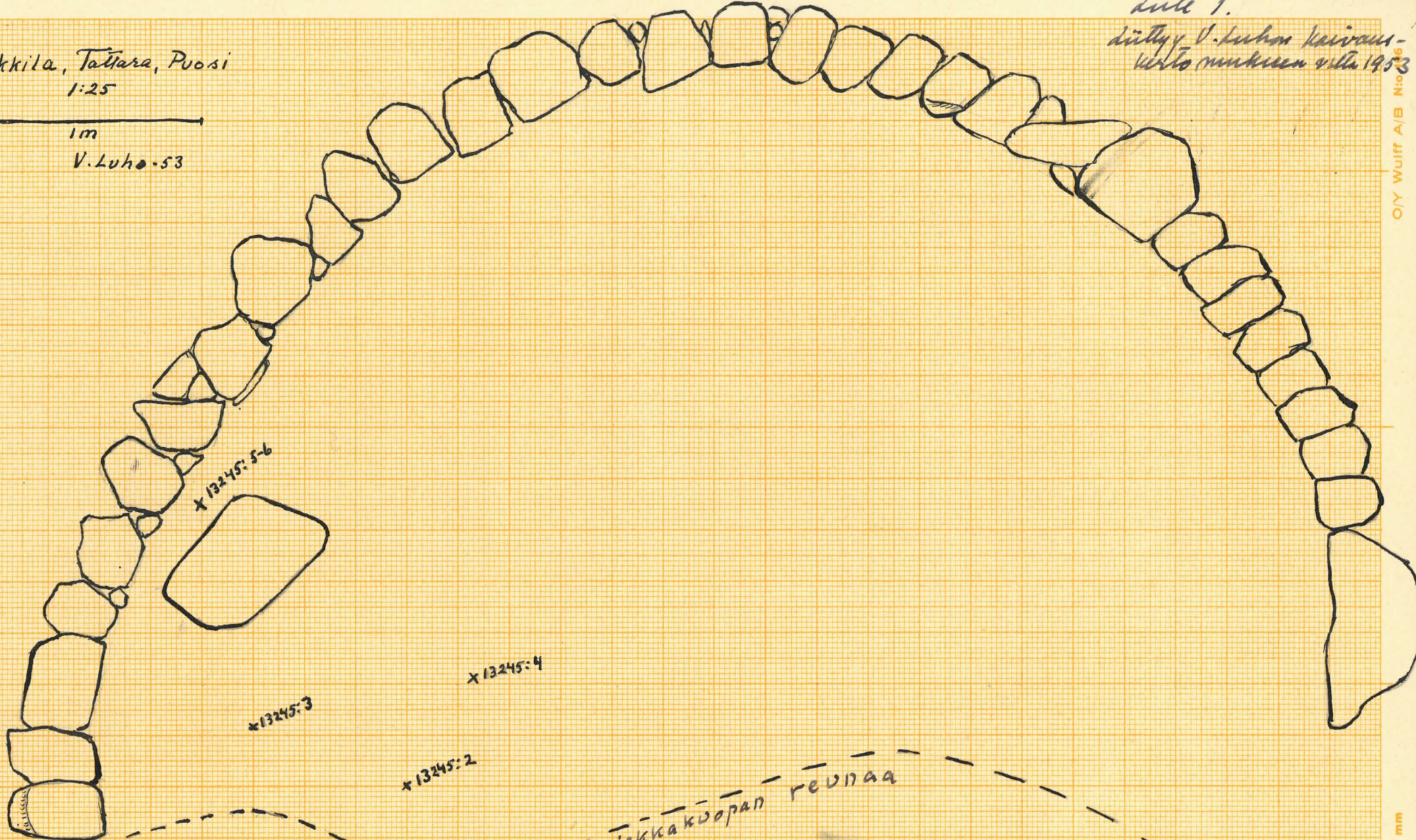
Ville Luho

Nakkila, Tattara, Puosi
1:25

1m

V. Luho-53

liite 1.
diittij. J. Luhoon kaivauksen
kerro makuun v. 1953

x13245:5-6

x13245:3

x13245:4

x13245:2

Hiekkaköydän reunaa

F. 77465 Osa hiidenkuisaan jäljellä olevaa osaa,
profuilia ennen kivien poistamista ja ketä renkään
paljastumista.

F. 77466 Osa Puosin hiidenkuisaan valokuvattuna
itästä, vastakkaisella suunnalla. Nuden kohdalla hiidenkuisaan
jään mörköt ja siitä alas kuoppaan sortuneita kiviä.